

VOCA

Visiedocument 2026-2030

AIOS Orthopedie: bewegen naar de toekomst

Voorwoord

Waarde lezers,

De toekomst van de orthopedie vraagt niet alleen om vakmanschap en innovatie, maar ook om werkplezier. Wie met plezier leert, werkt en samenwerkt, kan duurzame en mensgerichte zorg bieden. In een tijd waarin de zorg voortdurend verandert, blijft het enthousiasme van de orthopedisch chirurg in opleiding onze grootste kracht. Het is de motor achter nieuwsgierigheid, kwaliteit en compassie voor de patiënt.

Met oog op de toekomst presenteren wij u een visiedocument voor de periode 2026–2030. We belichten hierin de rol van de arts in opleiding tot specialist (AIOS) binnen het speelveld van de orthopedische chirurgie. In dit document presenteren wij onze visie onder de titel 'AIOS Orthopedie: bewegen in de toekomst'. Verdeeld over zes speerpunten die de komende jaren in het bijzonder onze aandacht verdienen, zullen wij de visie van de VOCA beschrijven. Elk speerpunt wordt verder uitgewerkt met duidelijke doelstellingen, de achterliggende beweegredenen en de vervolgstappen die wij noodzakelijk achten om vooruitgang te realiseren.

Naast vakinhoudelijke vernieuwing benadrukken wij het maatschappelijke belang van goed opleiden en het waarborgen van voldoende, goed toegeruste artsen. De gezondheidszorg staat voor grote uitdagingen, zoals een toenemende zorgvraag, vergrijzing en schaarste aan professionals. Juist daarom is het essentieel dat we investeren in de kwaliteit van onze opleiding, het werkplezier en de ontwikkeling van jonge orthopeden. Alleen zo kunnen we ervoor zorgen dat er in de toekomst voldoende bekwame en gemotiveerde artsen beschikbaar blijven om hoogwaardige orthopedische zorg te leveren.

Middels onze visie willen wij richting geven, inspireren en bijdragen aan een toekomst waarin patiënten kunnen rekenen op toegankelijke, kwalitatief uitstekende en met plezier geleverde zorg. Samen houden we Nederland in beweging – vandaag, morgen en in de toekomst.

Namens het voltallige VOCA bestuur,

Pim van Dijk & Wouter Bekkers,

VOCA voorzitter 2025 & VOCA voorzitter 2026

Werk - privebalans

Opleiding

Groene Orthopedie

Traumatologie

#NewGeneration

Gelijkheid en diversiteit

Werk - privebalans

Doelstelling

AIOS orthopedie meer regie geven over hun werk met ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en groei.

Beweegredenen

Door vergruizing, een stijgende levensverwachting en de toenemende vraag naar orthopedische zorg neemt de druk op de orthopedie toe. Diensten worden intensiever, terwijl het aantal beschikbare artsen relatief afneemt. Tegelijkertijd hechten huidige en toekomstige AIOS orthopedie steeds meer waarde aan een gezonde werk-privébalans, waarbij ruimte is voor herstel, persoonlijke ontwikkeling en kwalitatief opleiden. De oplopende werkdruk leidt in alle opleidingsregio's tot uitval van collega's, wat de continuïteit van zorg en opleiding onder druk zet. Om uitstroom te voorkomen en duurzame inzetbaarheid te bevorderen, is een flexibele en evenwichtige inrichting van stages, roosters en arbeidsvoorwaarden essentieel. Digitale zorg, digitaal leren en het ontwikkelen van aanvullende competenties helpen AIOS orthopedie om een gezonde werk-privé balans te behouden. Het verminderen van administratieve lasten creëert extra tijd, rust en werkplezier over de gehele opleidingsbreedte.

Vervolgstappen

- De VOCA wil beter inzicht krijgen in de factoren die de interesse van A(N)IOS in het vak orthopedie positief en negatief kunnen beïnvloeden om zo betere randvoorwaarden voor onze toekomstige collega's te creëren.
- De VOCA ondersteunt coaching programma's voor A(N)IOS waarin zij geholpen worden om het best passende persoonlijke opleidingsprofiel op te stellen, gewaarborgd middels (niet klinische) entrustable professional activities (EPA), waardoor ze het beste uit zichzelf kunnen halen.
- De VOCA wil jong talent stimuleren, zoals coassistenten en A(N)IOS, en daarmee de instroom binnen de orthopedie waarborgen door het invoeren van een mentor-/buddysysteem.
- De VOCA ondersteunt invoer van digitale zorg om vermindering van administratieve lasten door taakdelegatie en efficiëntere digitale systemen.

Opleiding

Doelstelling

AIOS orthopedie meer regie geven over hun opleiding.

Beweegredenen

Door de toenemende zorgvraag, oplopende wachtlijsten en het dreigende tekort aan orthopeden staat de orthopedische opleiding onder druk, waardoor een efficiënte, brede en toekomstbestendige inrichting van het opleidingsprogramma belangrijker is dan ooit. Binnen opleidingscentra leidt de hoge werkdruk ertoe dat beschikbare opleidingstijd afneemt en AIOS orthopedie minder exposure krijgen aan orthopedische ingrepen. Tegelijkertijd verschuift een groeiend deel van de zorg naar zelfstandige behandelcentra (ZBC's), terwijl de opleiding hier nog onvoldoende op aansluit. Om de kwaliteit en aantrekkelijkheid van de opleiding te behouden, is meer flexibiliteit nodig, met ruimte voor individuele differentiatie en het ontwikkelen van een persoonlijk profiel dat aansluit bij interesses, kwaliteiten en ambities van de AIOS orthopedie. Dit past binnen het concept van de T-shaped professional, waarbij een stevige orthopedische basis wordt gecombineerd met bredere competenties zoals samenwerking, innovatie en doelmatige zorg. Deze visie sluit aan bij het toekomstbeeld van de Federatie Medisch Specialist in het programma Medisch Specialist 2035, waarin adaptiviteit, netwerkzorg en duurzaamheid centraal staan. Een continue aanpassing van de structuur van de opleiding is daarom noodzakelijk om blijvend aan te sluiten bij de veranderende zorgpraktijk.

Vervolgstappen

- De VOCA streeft ernaar een taskforce op te richten waarin AIOS, ZBC's en opleiders vertegenwoordigd zijn, met als doel de positie van ZBC's binnen de opleiding duidelijk te positioneren.
- De VOCA stimuleert (kennis)uitwisseling tussen ROGO's en wil zo een breder opleidingsaanbod waarborgen.
- De VOCA integreert de standpunten uit het visiedocument Medisch Specialist 2035 in de opleiding tot orthopedisch chirurg.
- De VOCA ontwikkelt een orthopedische introductieweek na de vooropleiding. Deze week richt zich op basiskennis in fysiologie, biomechanica, anatomie, instrumentgebruik, radiologie en de basis-EPA's. Zo streven we naar een gelijke start voor iedere AIOS orthopedie met meer mogelijkheid tot diepgang in centraal cursorische scholing.

Groene Orthopedie

Doelstelling

Bewustwording creëren bij zowel AIOS orthopedie als orthopeden omtrent duurzaamheid binnen de orthopedische zorg.

Beweegredenen

Klimaatverandering vormt een groeiende bedreiging voor onze gezondheid en leefomgeving. De zorgsector is verantwoordelijk voor 7% van de Nederlandse broeikasgasuitstoot, waarbij de orthopedie als snijdend specialisme hier een groot aandeel in levert. De operatiekamers leveren 30% van het totale ziekenhuisafval. Wij streven naar een orthopedische zorg waarin duurzaamheid vanzelfsprekend is. Daarom willen wij dat AIOS orthopedie opgeleid worden met duurzaamheid als kernwaarde en leren om milieubelastende keuzes te beperken, zonder concessies aan kwaliteit of patiëntveiligheid. Door duurzaamheid structureel te integreren in de opleiding tot orthopedisch chirurg, bouwen we aan een toekomstbestendige orthopedische zorg die verantwoord omgaat met mens en milieu. Zo zorgen we ervoor dat ons vak niet alleen de patiënt van vandaag helpt, maar ook de gezondheid van toekomstige generaties beschermt.

Vervolgstappen

- De VOCA streeft ernaar duurzaamheid te integreren in het landelijk opleidingsplan orthopedie. Daarbij leggen wij de nadruk op preventie en besteden wij aandacht aan afvalvermindering en verantwoord materiaalgebruik.
- De VOCA werkt samen met opleidingsinstellingen aan de implementatie van de niet-klinische EPA duurzaamheid in het landelijk opleidingsplan, zodat AIOS orthopedie gemotiveerd en gestimuleerd worden om actief bij te dragen aan duurzame zorg.
- De VOCA geeft ondersteuning aan de werkgroep duurzaamheid van de NOV, met als doel duurzame zorg te bevorderen en het opzetten van verder onderzoek naar dit onderwerp te stimuleren.

Traumatologie

Doelstelling

De traumazorg vormt de hoeksteen van de opleiding tot orthopedisch chirurg en leidt op tot competente en vaardige specialisten.

Beweegredenen

Traumatologische kennis vormt een onmisbare pijler binnen de orthopedie. Een solide basis in de traumatologie stelt orthopedisch chirurgen in staat weloverwogen chirurgische beslissingen te nemen bij complexe casus en zo optimale patiëntenzorg te bieden. Inrijpende procedures, zoals revisiechirurgie en de behandeling van periprothetische fracturen, vereisen een diepgaand inzicht in fractuurmechanismen en zowel conservatieve als operatieve behandelstrategieën. Tegelijkertijd verrijkt orthopedische expertise de traumatologische praktijk, bijvoorbeeld bij de behandeling van kindertrauma, spinale trauma, ossale metastase, traumaplasty en sportletsels. De opleiding tot orthopedisch chirurg omvat traumazorg in nauwe samenwerking met de traumachirurgie. Door traumatologie structureel in de orthopedie opleiding te integreren, zorgen we ervoor dat toekomstige orthopedisch chirurgen goed toegerust zijn om deze complexe uitdagingen het hoofd te bieden. Zo zorgen we voor de best mogelijke uitkomsten voor patiënt en maatschappij.

Vervolgstappen

- De VOCA draagt zorg dat in iedere opleidingsregio de traumazorg toegankelijk blijft voor de AIOS orthopedie. Wij streven hierbij naar een hechte samenwerking tussen orthopedie en traumachirurgie, waarbij verantwoordelijkheden in opleiding en patiëntenzorg worden gedeeld en wij van elkaars expertise kunnen leren.
- De VOCA stimuleert interesse, kennisuitwisseling en multidisciplinaire samenwerking binnen de traumatologie door het organiseren van fellowships en congressen voor assistenten met zowel een orthopedische als een chirurgische achtergrond.
- De VOCA behartigt de belangen van de assistenten orthopedie in het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Orthopedische Traumatologie (NVOT) en de Nederlandse Vereniging voor Traumachirurgie (NVT).
- De VOCA draagt zorg dat de invulling van de EPA traumatologie aansluit bij de eisen van de Nederlandse Vereniging voor Orthopedische Traumatologie (NVOT) en de Nederlandse Vereniging voor Traumachirurgie (NVT).

#NewGeneration

Doelstelling

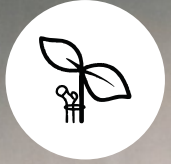
De nieuwe generatie dokters enthousiasmeren voor het vak orthopedie.

Beweegredenen

De instroom van jonge dokters die kiezen voor een carrière in de orthopedische chirurgie staat onder druk. In een tijd waarin werk-privé balans, mentale belasting en maatschappelijke relevantie een steeds grotere rol spelen in de keuze voor een medisch specialisme, is het belangrijk dat we actief blijven uitstralen wat ons vak te bieden heeft en uniek maakt. De orthopedie is een eigentijds, innovatief, praktisch, technisch en mensgericht specialisme dat bijdraagt aan het verbeteren van functioneren en kwaliteit van leven van patiënten. Ons doel is om een generatie arts assistenten aan te trekken die vanuit intrinsieke motivatie kiest voor orthopedie en trots is op ons vak. Dit doen we door bestaande vooroordelen rondom de orthopedie te ontcrachten en laten zien hoe aantrekkelijk, veelzijdig en toekomstbestendig de orthopedie is.

Vervolgstappen

- De VOCA wil studenten en jonge artsen vroegtijdig en op een positieve, realistische en inspirerende manier kennis laten maken met het vak orthopedie. Onderdelen hiervan zijn onder andere het organiseren van een summerschool en meeloopdagen.
- De VOCA wil de orthopedie online makkelijker vindbaar maken. Dit doen we onder andere door de oprichting van een social media account en het inrichten van een aparte pagina op onze eigen VOCA website waar studenten en jonge assistenten informatie vinden over hoe je orthopedisch chirurg wordt.
- De VOCA streeft er naar om bestaande orthopedische evenementen en het NOV-(buiten gewoon)lidmaatschap voor coassistenten toegankelijker te maken, door te werken met promotie en gereduceerde tarieven.

Gelijkheid en diversiteit

Doelstelling

Een diverse generatie orthopeden waarbij gelijkheid vanzelfsprekend is, iedere orthopeed zich welkom voelt en iedereen zichzelf kan zijn.

Beweegredenen

Onze samenleving wordt steeds diverser, maar de afspiegeling hiervan binnen de orthopedische chirurgie is tot op heden beperkt. Een inclusieve en diverse werkomgeving draagt bij aan betere samenwerking en besluitvorming, bredere kijk op problemen, meer werkplezier en grotere innoviteit. Divers bedoelen we hierbij in de breedste zin van het woord, zoals gender, leeftijd, geaardheid, levensovertuiging en etniciteit. Binnen de orthopedie werken we in hechte teams waarin vertrouwen, gelijkwaardigheid en samenwerking essentieel zijn om goede zorg te kunnen leveren. Daarnaast werken we met een diverse patiëntenpopulatie. Inclusieve en diverse teams die deze patiëntenpopulatie weerspiegelen, leveren zorg die beter aansluit bij de patiënt. Gelijkheid, inclusiviteit en diversiteit dragen dus direct bij aan de kwaliteit van ons werk en een gezonde, toekomstbestendige beroepsgroep. Hierbij is het belangrijk dat we ons bewust zijn van onze eigen vooroordelen. Samen bouwen we aan een diverse, sterke, toekomstbestendige en verbonden beroepsgroep.

Vervolgstappen

- De VOCA zorgt dat diversiteit en gelijkheid structureel terugkomen in onze eigen communicatie, aannamebeleid en evenementen.
- De VOCA monitort de diversiteit onder onze AIOS orthopedie en jonge klaren in de jaarlijkse jonge klaren enquête. Deze resultaten kunnen we, in samenwerking met de commissie cultuur van de NOV, gebruiken om te analyseren waar ruimte voor verbetering van onze beroepsgroep zit.
- De VOCA ondersteunt initiatieven die inclusiviteit, gelijkheid en diversiteit binnen de orthopedie bevorderen en we zullen het belang van het onderwerp binnen de wetenschappelijke vereniging blijven aankaarten.

VOCA

Met dit visiedocument schetsen wij onze visie voor de periode 2026–2030: een toekomst waarin orthopedie zich blijft ontwikkelen met vakmanschap, innovatie en plezier in het werk. De orthopedisch chirurg in opleiding staat daarbij centraal. Want wie met plezier leert en werkt, levert niet alleen betere zorg, maar draagt ook bij aan een gezonde, duurzame beroepsgroep. Onze visie vormt de basis voor toegankelijke, hoogwaardige en mensgerichte orthopedische zorg – nu en in de komende generaties. Samen houden we Nederland in beweging.

Contactgegevens

secretariaat.voca@gmail.com • voca.org